

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

124. Det vil føre for vidt at gå ind i en detailleret gennemgang af alle de her hørende forhold. Jeg kan dog ikke undlade at fremhæve kommissionens bemærkninger om, at en væsentlig del af grundene til, at marketenderiudskænkningen flere steder har givet anledning til kritik, er den omstændighed, at udskænkning i marketenderier er afgiftsfri, hvorved tilbøjeligheden til nydelse af stærke drikke stimuleres. Kommissionen har understreget marketenderiernes sociale og praktiske målsætning, men har samtidig været af den opfattelse, at der ved passende ændringer i de gældende bestemmelser bør søges bødet på de misbrug, der er forekommet.

Når det nu er foreslået, at det også skal være berettiget i marketenderier at beværte de i vedkommende virksomhed eller på vedkommende arbejdsplads midlertidigt beskæftigede samt chauffører, kuske og bude, som har ærinde vedkommende sted, kan dette føres tilbage til, at navnlig marketenderierne i havneområderne under den gældende lovgivning er gået ud over de fastsatte grænser for servering. Herom kan navnlig henvises til betænkningens side 118—20.

I paragraffens stk. 2 er det foreslået, at der af stærke drikke kun må serveres øl i marketenderierne. Der må i det hele, jfr. paragraffens stk. 6, ikke nydes andre stærke drikke end øl. Mod denne del af forslaget er der fremsat kritik, dels fra erhvervs side, se de til lovforslaget optrykte bilag 17 og 18, side 65 og 67, dels fra arbejderside, se det til lovforslaget optrykte bilag 14, side 58. Dette spørgsmål egner sig formentlig til en nærmere forhandling i det udvalg, der vel vil blive nedsat.

Paragraffens stk. 4 indeholder tre nye forslag: for det første søger man at placere ansvaret for marketenderiets drift, jfr. kommissionsbetænkningen side 107, for det andet præciserer man, at det retlige ansvar påhviler såvel indehaveren af marketenderitilladelsen som marketenderen, og for det tredje understreges det, at marketenderens lønningsforhold ikke må ordnes på en sådan måde, at marketenderen gøres interesseret i størrelsen af omsætningen af stærke drikke. Fra marketenderiside er man stærkt gået imod det standpunkt, at marketenderen

betragtes som funktionær i marketenderiets tjeneste. Marketenderiernes seneste synspunkt er udtrykt i det til lovforslaget optrykte bilag 22, se side 74—75. De der indeholdte synspunkter kan dog nemt føre til at bringe marketenderierne ind under beværterbestemmelserne — også afgiftsbestemmelserne — og en sådan konklusion vil formentlig næppe være i marketenderiernes interesse.

Til paragraffens stk. 5 har der fra afholds side været stillet ændringsforslag, idet man har henvist til, at den omstændighed, at marketenderier kan holde åbent indtil ½ time efter arbejdstidens ophør, kan medføre, at denne halve time benyttes til at nyde stærke drikke, se kommissionsbetænkningen side 115. Af de af kommissionsflertallet anførte grunde tror jeg ikke, der er anledning til at følge mindretallets indstilling. På dette punkt må det som på så mange andre punkter, når talen er om marketenderier, være det mest naturlige, at det overlades til virksomhedens ledelse og arbejderne selv at forhindre, at der finder misbrug sted.

I stk. 6 er det foreslået, at det skal være forbudt at tilbageholde arbejdsløn til dækning af skyld i marketenderier for stærkt øl. For dette spørgsmål er der indgående redegjort i kommissionsbetænkningen side 111—115. Meningerne på dette punkt har været stærkt delte; et mindretal har således været af den opfattelse, at der bør indføres et almindeligt kreditforbud, således at tilgodehavender, der trods forbudet er opstået, ikke skal kunne inddrives ad retslig vej — en tanke, der senere er støttet af politidirektøren i København, jfr. det til nærværende lovforslag optrykte bilag 7, underbilag 3, side 41. Flertallet har imidlertid ikke ment at kunne gå så vidt, men også dette spørgsmål må sikkert underkastes en grundig behandling i udvalget.

Medens stk. 7 ikke giver anledning til omtale, kan om stk. 8 siges, at kommissionen har drøftet spørgsmålet om forhandling af varer fra marketenderier. De gældende regler er til hinder for enhver forhandling fra de marketenderier, der ikke drives i forbindelse med kooperative virksomheder. Dette forhold har de såkaldte private marketenderier ønsket ændret, i hvilken forbindelse der også kan henvises til det til